

keresi azokat az általános és még általánosabb elveket, amelyek a jogszabályok mögött rejlenek. Ennek a munkának szépségei és gyakorlati haszna kárpótollják a jogászt még azért is, ha ezt az agymányát nem akarják tudományak elismerni.

Mindez annyira vitás, hogy a legellentétebb nézeteknek is megvan ezen a téren a létjogosultságuk. Ami ellen azonban szót kell emelnünk, az annak az a propos-nak kevéssé szerencsés megválasztása, amelyhez a cikkíró úr gondolatai fűződnek. Az orvos, bármennyire is tökéletlennek tartsa a saját tudományát vagy akár mesterségét, vagy bármennyire is bántsa őt, hogy egyik betegét nem tudja meggyógyítani és a gyógymódra egyik orvosi tankönyvben sem talál felvilágosítást: ezt minden bizonnyal nem Pasteur valamely életrajzának ismertetésével kapcsolatban fogja elmondani és nem fogja egybekötni avval, hogy Pasteur érdemeit kisebbítse. A kritika szabad és szabad kritizálni úgy is, hogy az teljesen eltér a communis opinio-tól. Szász-Schwarzot azonban mégsem lehet úgy jellemezni, hogy „rendes tanár, öröme telt mesterségében”. Szász-Schwarztól talán tanultunk más egyebet is, mint azt, hogy lehet-e élettelen tárgy nuntius vagy sem. Helytelen, hogy a cikkíró úr a jogtudomány meddőségéből táplált véleményét és elhunyt nagy jogtudósunk általa is bizonyára tisztelt emlékét egymással kapcsolatba hozta.

Dr. Vági József.

Polgári törvénykezésünk 1932. évi statisztikájából¹⁾ közöljük a következő érdeklődésre számot tartható adatokat:²⁾

A járásbíróshoz beérkezett polgári perek száma — 1931.-hez képest kb. 15%-kal — 370.000-re csökkent. (444000.).

A kir. törvényszékekhez érkezett új ügyek száma ezzel szemben nagyjából változatlan maradt: 33.500 (32.900).

Az összes új ügyforgalomból változatlanul a budapesti tábla területén működő bíróságokra esik az orozslánrészt: az ország 144 járásbíróháza ügyforgalmának 64%-a esik ugyanis a budapesti Tábla területén működő 51 járásbíróhágra; a 24 törvényszék ügyforgalmából pedig 76% az ugyanezen tábla területén működő 9 törvényszékre.

A járásbíróházi ügyforgalom analízise (tárgyalások, bizonyításvétel elrendelése, végítéletek száma stb.) az 1931. évhez képest alig mutat eltolódást.

Figyelemreméltó azonban, hogy az új ügyforgalom 15%-os csökkenése mellett a mulasztási ítéletek száma 23%-al csökkent, ami annyiban örvendetes, hogy nagyobb alperesi fizetőképességet mutat.

Örvendetes jelenség a *perenkívüli* ügyek elintézésének tempóyorsulása is. Alig 5%-os forgalomcsökkenés mellett az év végén folyamatban maradt ügyek száma 6500-ra csökkent az 1931. évi 16.600-al szemben. Igaz viszont, hogy e folyamat már az 1931. évben is igen erőteljes volt, mert míg az 1930. évről

¹⁾ Magyar Statisztikai Évkönyv 1932. 317. és Kk.

²⁾ A zárójelben lévő számok az 1931. évi adatokat jelzik.

közel 39.000 befejezetlen ügy ment át a következő évre, addig az 1932-es év már csak 16.600 befejezetlen ügyet kapott örökségül.

A T. E. a perenkívüli ügyeknél tehát mégis hozott bizonyos gyorsasági előnyöket.

A törvényszéki ügyforgalom elemzésénél szembeszökik az új csődügyek csökkenése 352-re (459), főként azonban a kényszeregyességi ügyek számának rendkívüli hanyatlása: 1932-ben az ország egész területén már csak 1151 kényszeregyességi eljárás indult (2306). E jelenség azonban csak félig örvendetes, mert azt mutatja, hogy gazdasági életünk meglehetősen „kivérzett” az előző évek nagy fizetéseképtelenségi veszteségei folytán.

Az új cégbejegyzések száma alig változott, majdnem 50%-os esést mutat azonban a cégtörlések statisztikája.

A törvénykezési statisztika legszembeszökőbb adata a kir. ítélőtáblák ügyforgalmának emelkedése. Míg az 1931. évben 11.600 új ügy érkezett, addig e szám 1932-ben 20.000 fölé emelkedett. Az emelkedést teljes egészében a budapesti ítélőtábla forgalma szolgáltatta; e bíróság ügyforgalma 6900-ról 16.000 fölé emelkedett. Ehhez képest erősen nőtt az év végén folyamatban maradt ügyek száma is: a budapesti táblánál 7500 az 1931. évi 2400-al szemben.

A kir. Kúria ügyforgalma nagyjából változatlan maradt; figyelemreméltó jelenség azonban a restanciák csökkenése 3600-ról 2800-ra.

Szomorú pangási tünet a tőzsdebíróságok rendkívüli forgalomcsökkenése. 1929. óta e három bíróság (Budapest, Szeged, Szombathely) ügyforgalma 2300-ról 760-ra, tehát közel $\frac{1}{3}$ -ára esett.

A közigazgatási bíróság forgalmi adatai alig változtak. Sajnos, e megállapítás az elintézetlenül maradt ügyek számára is vonatkozik; ezek száma adó- és illetékügyekben még mindig kb. 22.000, vagyis ennek az osztálynak változatlanul körülbelül egyévi ügyforgalomnak megfelelő restanciája van, annak ellenére, hogy a bíróság pénzügyi osztálya igen fokozott munkatempóval dolgozik; ennek legszebb bizonyítéka, hogy az 1932-ben érkezett 21.600 új ügyet a bíróság szinte maradék nélkül elintézte.

A közjegyzői ügyforgalom a felvett okiratok és halálesetre szóló intézkedések terén változatlan. A kiadott tanusítványok száma azonban 260.000-ról 174.000-re esett vissza, ami nagyrészt ismét csak a gazdasági forgalom súlyos ellanyhulásának számlájára irandó.

Az ügyvédi kamarák statisztikájában figyelemreméltó az ügyvédi létszám stabilitása: Az egész ország területén 6287 (6282).

Az év végén bejegyezve volt ügyvédjelöltek száma azonban több, mint 10%-os emelkedést mutat az előző évhez képest: 1907 (1720).

(—schel).